

СТАНОВИЩЕ

от: ...доцент доктор Олег Йорданов Димов..-УНСС
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

докторска програма „Счетоводство, одит и анализ”

Автор:Леонардо Цветелинов Стоев...

Тема: „Възможности за усъвършенстване на контрола свързан с превенция и разкриване на данъчно-осигурителни измами“

Научен ръководител: проф. д-р Али Вейсел.

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 5. от 27,01,2021.г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси доц. д-р Григорий Вазов съм определен(а) за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Възможности за усъвършенстване на контрола свързан с превенция и разкриване на данъчно-осигурителни измами“. за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма Автор на дисертационния труд е Леонардо Цветелинов Стоев... – докторант във ВУСФ .форма на обучение към катедра „Счетоводство и анализ“. с научен ръководител проф. д-р Али Вейсел от .ВУСФ.

Предадените материали включват документи по
представен опис:

приложено изпращам следните файлове:

- дисертация в PDF;
- автореферат на български в PDF;
- автореферат на английски в PDF;
- файлове със списанията, в които се намират трите публикации;
- автобиография в PDF;
- резюмета на публикациите на български и английски език;
- справка за основните научни приноси в дисертационния труд;
- справка за изпълнение на минималните изисквания за придобиване на ОНС "доктор"

Докторантът е приложил 2 броя доклади, .1бр. статии на английски език.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Леонардо Цветелинов Стоев има придобити образователно-квалификационна степен :

-„магистър“ по „Счетоводство, контрол и корпоративен анализ“ от Висшето училище по застраховане и финанси – София;

-магистър по „Банково дело и финанси“ от Queen Mary University of London.

От месец април 2019 г. е докторант на самостоятелна подготовка във Висшето училище по застраховане и финанси – София, докторска програма „Счетоводство, одит и анализ“.

Професионален опит :

- като стажант-одитор (2016 – 2017 г.);

- асистент финанси (2017 – 2018 г.),

-младши финансов анализатор (2018 – 2019 г.) ;

- счетоводен анализатор (2018 г. до момента).

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Актуалността на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научно-приложно отношение е изведена от :

- Решенията на ЕК за борба с данъчните измами;
- Програмите на приходните агенции за борба с нередности и измами;
- Необходимостта за повишаване на събираемостта на данъците;
- Нарастването на данъчните измами;
- Необходимостта от нов подход при разкриване и превенция на данъчните измами.

Таксономичната степен е на ниво оценка на данъчната система ,както и даване на съвременни решения на отделни проблеми.

4.Познаване на проблема

Докторантът познава проблема както от теоретична ,така и от практическа гледна точка.Използвал е голяма част от съществуващите литературни източници, както и публично известните данни.

5. Методика на изследването

Избраната методика на изследване позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите, решавани в дисертационния труд.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд се състои от увод, изложение в три глави, заключение, списък с използвана литература. Основният текст обхваща 146 страници. Към него са включени 12 таблици и 14 фигури. Използваната литература обхваща: 66 източника на български език и 26 на чужд език – на английски, немски и френски език. Използвани са и 83 източника от различни интернет страници

„Обект на изследване на дисертацията е данъчно-осигурителният контрол, свързан със способността на институциите да разкриват и предотвратяват данъчно-осигурителни измами.

Предмет на изследването е възможността за усъвършенстване на контрола, във връзка с разкриването и превенцията на данъчно-осигурителните измами.

Изследователска теза Основната теза на изследването е, че чрез въвеждането на най-добрите европейски практики, при отчитане на българските специфики, ще се постигне усъвършенстване на контрола, свързан с превенцията и разкриването на данъчно-осигурителни измами.“

„Целта на дисертационния труд е да се изследват законовите, организационните и методологическите проблеми, свързани с превенцията и разкриването на данъчноосигурителни измами, за да се предложат насоки за подобряване на данъчноосигурителния контрол в България. Постигането на посочената цел изисква изпълнението на следните задачи:

1. Изследване теоретичната същност и характеристики на данъчно-осигурителния контрол, за да се установи необходимостта от него за функционирането на данъчно-осигурителните системи и разкриването на измами.
2. Изследване организацията на данъчно-осигурителния контрол в България, за да се установят проблемите, които намаляват ефективността и ефикасността на контрола в България.
3. Изследване на възможностите за усъвършенстване на контрола, свързан с данъчно-осигурителните измами, чрез проучване на най-добрите европейски практики.

Ограничения :

„вниманието е насочено главно към институционалната организация, формите на контрол и някои измами, свързани с данъка върху добавената стойност, корпоративното подоходно облагане, местните данъци и задължителното осигуряване. В тази връзка не са изследвани методите на контрол, както и етичните въпроси свързани с данъчно-осигурителния контрол.“

Съдържанието на дисертационния труд е както следва :

В глава първа. Е разгледана теоретичната характеристика на данъчно-осигурителния контрол обхващаща същност, съдържание особености на данъчното облагане и контрол .Направена е характеристика на данъчно-осигурителните измами .

Глава втора е посветана на организацията на данъчно-осигурителния контрол и поспециално институционална организация същия. Направен е анализ на формите и са посочени проблемите.

Глава трета. Е констрруирана на база посочените проблеми и са изведени насоки-те за усъвършенстване на контрола, свързан с данъчноосигурителните изма-ми Извършен е сравнителен анализ на добри практики в Европа, посочени са мер-ките за борба с данъчните измами.

Дисертационният труд е издържан в структурно и логично отношение. Коректно са използвани множество литературни източници и съществуваща данъчна практика. Авторът доказва своята теза по подходящ начин. Към работата могат да се добавят критични бележки ,които са отразени по.долу.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Основният принос според рецензента е поставянето на въпроса на академично ни-во. След 1995 г проблемите на предотвратяване на данъчни измами не се изследват и разработват в академичната литература, а има остра необходимост от това. В този смисъл дисертационния труд дава нова перспектива за науката и практиката. Считаю ,че това има решаваш принос и научния ръководител проф. Д-р Али Вейсел.

Според автора са налице следните научно-приложни приноси :

1. Чрез задълбочен анализ са дефинирани основните насоки за подобряването на данъчно-осигурителния контрол в България: в сферите на институционалната орга-низация (базирана на структурата на данъчната система) и в областта на нормативни-те уредби, които да имат за резултат повишаване на нивото му на ефективност.

2. Извършено е задълбочено изследване на видовете и формите на данъчно-сигурителния контрол, прилагани в страната. На база на това са изведени основните проблеми при прилагането на формите на контрола, като необходимостта от разпи-

сани правила и методология при провеждането на проверки и ревизии, и процедурите свързани с тях, както и ограниченият набор от процедури, използван при осъществяване на основните форми на контрола в сравнение с данъчния одит.

3. Направен е задълбочен анализ на щетите от основните видове данъчни измами, извършвани в страната, както и на структурата на приходите от данъчни постъпления в държавния бюджет. На база тези данни са изведени заключения относно събираемостта на данъците в страната, както и са идентифицирани основните проблеми, свързани с контрола в данъчно-осигурителната система.

4. На база анализ на официална статистика, свързана с нивото на данъчните измами и събираемостта на данъците на страните в Европа са открити три европейски страни с най-ефективни данъчно-осигурителни системи. Направено е задълбочено изследване и анализ на тяхната институционална организация на данъчно-осигурителния контрол, структурата на данъчните им системи, както и формите на контрол, които прилагат. В допълнение са проучени и добрите практики в нормативните уредби на страните в Европа, свързани с превенцията и разкриването на данъчно-осигурителни измами.

Рецензентът е съгласен с посочените от автора приноси. Те имат характер на надграждане на съществуващи проблеми и висока степен на полезност.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Публикациите представени от докторанта са :

- статия „Forms of tax and social insurance control in Bulgaria“, SEPIKE journal 3/2020 – р. 40 - 43. [„Форми на данъчно-осигурителен контрол в България“, сп. СЕПИКЕ, бр.3/2020 - с. 40 - 43.], p-ISSN:2196-9531, e-ISSN: 2372-7438

• доклад на научна конференция в гр. Мадрид, Испания на тема “Education, Law, Business” [„Образование, право, бизнес“] – гр. Мадрид, 2020, на тема „Institutional organisation of tax and social insurance control in Bulgaria“ – р. 37-39. [“Институционална организация на данъчно-осигурителния контрол в България” – с. 37-39.], ISBN: 978-2-5494-0322-3

• доклад в научна конференция в гр. Щайр, Австрия на тема „Science and innovation“ [„Наука и иновации“]– гр. Щайр, 2020, на тема „Efficiency of the municipal tax administration in Bulgaria“ – р. 71- 74. [„Ефикасност на общинската данъчна администрация в България“– с. 71-74.], ISBN: 978-3-953794-29-5.

Трите представени публикации са на английски език ,по темата на дисертацията и дават достатъчно ясни послания за състоянието на проблемите които разглеждат.

9. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Докторантът е изпълнил минималните национални изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в професионалното направление 3.8. Икономика.

10. Лично участие на докторанта

Оценката на рецензента за личното участие на докторанта в проведеното дисертационно изследване и формулираните приноси и получени резултати, са негова лична заслуга. Рецензентът не установи плагиатство в оценявания дисертационен труд.

11. Автореферат

Авторефератът отговаря на изискванията, достоверно и коректно следва съдържанието на дисертационния труд и отразява основните резултати, постигнати в него.

12. Критични забележки и препоръки

1. Работата би спечелила ,ако бяха разгледани и другите съвременни форми на контрол Интересни за науката са наблюденията и анализите, моделирането на процесите, на касовите наличности, материалните запаси, вземанията и други. Чрез прилагането им данъчната администрация успя да събере милиони левове.
2. Данъчния контрол рачита на рисков-базиран подход. Въз основа на данъчния риск се определя потребността от контрол. В дисертацията не се споменава и дума за данъчния риск.

3. Няма сравнителен анализ между данъчен и митнически контрол, за да може да се направи обоснован извод за тяхното обединяване. Митата са традиционен собствен ресурс на ЕС. 80% отиват в бюджета на ЕС, докато данъците са 100% собственост на държавата членка.

13. Лични впечатления

Не познавам докторанта и нямам лични впечатления.

14. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Обединяването на 2 вида контрол е насочено към контрол към клиента, което ще даде по-голяма прозрачност на действията на отделния клиент, група клиенти в национален и международен аспект.

Сега съществуващото положение е израз на модел на контрол към данъка. Така картината е дали един данък е събран или не, а не цялостното състояние. Едно лице плаща много данъци.

Избягването на данъци чрез измами се е превърнало в професия. То не може да стане без счетоводители, данъчни, адвокати. Необходим е не само нов орган който да следи данъчните престъпления и отделните участници, а формирането на нова среда.

Обединяването на приходните агенции е подходящо да стане при електронното преобразуване, което предстои. Това ще обхваща задачи от типа GTOOG.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд **съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката** и **отговарят на всички** изисквания(та) на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че докторантът Леонардо Цветелинов Стоев **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, авто-

реферат, постигнати резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’* на ... Леонардо Цветелинов Стоев ... в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика; докторска програма « „„Счетоводство, одит и анализ“».

..17.03.20.21. г.

Рецензент:

.../доц.д-р Олег Димов/....